

ПРАЦЯ

ОДИНОКА УКРАЇНЬКА ЧАСОПИСЬ У БРАЗИЛІІ

Виходить кожного четверга о 8-ій год. рано.

ВИДАЄ: ВИДАВНИЧА СПІЛКА.

„ПРАЦЯ“

Український просвітно-економічний тижневик у Бразилії.

ПЕРЕДПЛАТА У БРАЗИЛІІ:

Річно 8\$ піврічно 5\$
Для Галичини 2.50 дол.
Для України 36 руб.
Для п. Америки 2.50 дол.
Для Канади 2.50 дол.
Для Аргентини 6 пез.

„PRACIA“

Jornal semanal para os Ukrainos no Brazil.

Publica-se em Prudentopolis às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс. від стиха. Більші по 200 рс. За всякі оголошення платять ся з гори.

PRACIA

Prudentopolis — Parana

Ми України до своєї
В нас є сила Козаків!

Не розлучать нас ні море,
Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Українців Бразилії і Аргентині, допоможіть рідній землі!

Часописи, листи, та сї, що прибули з Галичини, приносять нам тривожні вісти про страшну недолю, яку переживає українське населене Сх. Галичини. Оповідали нам про страшне горе, серед якого живуть українські втікачі поза границями Рідного Краю, розкинені по цїлій землі, бо в вітчизні вигнав їх ворог, розбій неволя.

Крик о поміч відбиваєсь, а біль протинає наше серце.

Ми тут в Бразилії, мимо сеї дорожнечі, в далеко ліпших відносинах. Кождий з нас (навіть і малі) міг би відложити одного міля на бідний наш Старий Край. Ось колиб се зрозуміли, ми би зложили 50.000 \$, та вже би ми прийшли з помічю Рідній землі.

Братя дорогі — Галичина потребує помічі! Там бідує не лиш старий чоловік, але сто тисяч сиріт без всякої опіки! Негайна поміч потрібна до волі котрим нізвідки розради! Понад 5000 молодіжи не має теплого одягу і об-

тя не жалували нічого для вітчизни, не жалуймо і ми сих пару мільреїсів.

Спішим, спішим до помічі! Збирайте датки, збирайте на позичку, сходім ся, зеднуємось будім недбалих, переконуймо байдужних, та допоможіть рідному краю. Не відкладаймо сих датків, але щедро кладім поміч.

Шо даємо, даємо собі самим.

ЛИСТ

від уряду галицької республіки.

До Високопреподобного Ігумена Добродія о. Маркіяна Шкірпана ЧСВВ. Голови комітету позички «Національної Оборони» на Бразилію в Прудентополіс.

Отсим маю честь повідомити Вас, як голову Комітету позички «Національної Оборони» на Бразилію, що Президент Галицької Республіки і наш Уряд декретом з 10.січня 1922, іменував п. проф. Петра Карманського Відпоручником Уряду Галицької Республіки для переведення пропаганди позички «Національної Оборони» у Республіці Бразилії;

б) Надзвичайним делегатом тогож

спільности у краю, як і на еміграції,

2) Розслідити на місці, в якій стадії находить ся акція, піднята Бразилійським Комітетом позички і який її дотеперішний вислід; на чім вона основуєть ся правно, чи і які довжні записи і ким виставлені видають ся, та які зобовязання переймає Уряд, приймаючи сю позичку.

З огляду на те, що дотепер Уряд не видав в справі тої позички ніякого розпорядку, ані обовязуючого розпорядку, ані обовязуючого проспекту, — належить розслідити, чи бразилійська позичка є лиш акцією для пособлювання реалізації бондів позички американської. Если ні, і если та акція не представляєть ся в загалі як збірка добровільних датків на потреби Галицької Республіки і Уряду, — то належить у порозумінню з комітетом предложити Урядови проєкт постанов про правну основу і спосіб переведення позички (взір американська позичка національної оборони).

3) Спонукаати Комітет позички, щоби готівку, зібрану дотепер і яка ще буде зібрана з полище-

II. У справі акції дипломатичної.

Супроти того, що головним завданням п. Карманського є акція в справі позички, доручуєть ся йому декрет надзвичайного дипломатичного відпоручника, що лиш в разі потреби має легітимувати себе перед бразилійським Урядом. У випадку, коли п. Карманському прийдесть ся увійти в контакт з тим Урядом, має обмежити ся лиш на інформованні його і зібранні інформацій, а що до евентуальних дальших кроків, має виждати детальних інструкцій Уряду Справ Закордонних, котрому належить про кождий свій крок у тім наврямі пересилати в час звіти.

Повідомляю Вас, Вспр. Отче Ігумене, про отсе рішення нашого Правительства — прошу Комітет «Позички Національної Оборони», всі наші тамошні політичні і культурно-громадянські організації йти на руку нашому відпоручникови, а саме: віднести ся до него з повним довірем, бути помічним у його акцій так, щоби його праця при Вашій допомозі могла увінчати ся корисним успіхом.

Ось коліно се зрозуміли, та вже би ми прийшли з помічю Рідній землі.

Братя дорогі — Галичина по-прежнему поміж! Там бідує не лиш старий чоловік, але сто тисяч сиріт без всякої опіки! Негайна поміч потрібна до волі, котрим ні звідки розради! Понад 5000 молодіжні не має теплого одягу і обува! Около 3000 українських службовців, котрих Лях викинув з служби, та не має жадного зарібку! Кілько голодує українських патріотів по в'язницях ляхських? Сотки тисячі населеня живе в крайній нужді!

Чуємо, та не будьмо глухі, байдужні! Наша рідна країна вкрита ранами, там наша молодь хочай в нужді рветь ся на чужину до науки, наш вояк хоть в голоді, думає про свободу рідної землі, наші провідники серед злиднів шукають висвободження з неволі.

Памятаймо се, що наші бра-

Републики і наш Уряд декретом з 10.січня 1922, іменував п. проф. Петра Карманського Відпоручником Уряду Галицької Републики для переведення пропаганди позички «Національної Оборони» у Републиці Бразилії;

б) Надзвичайним делегатом тогож Уряду до Уряду Републики Бразилії.

І. Його задачею в справі акції позички буде:

1. Вести в стислім контакті і порозумінню з місцевими українськими організаціями і існуючим комітетом до того основаним пропаганду між між українською еміграцією в Бразилії для скорого і найкориснішого переведеня «Позички Національної Оборони» і в тій цілі інформувати тамошнє українське громадянство про положенє нашої Републики та Уряду, його діяльність, місію політичну і потребу морального і матеріального попертя зі сторони су-

мінню з комітетом прокламувати в ряди проєкт постанов про правну основу і спосіб переведення позички (взір американська позичка національної оборони).

3) Спонукати Комітет позички, щоби готівку, зібрану дотепер і яка ще буде зібрана, з полишенням сум потрібних для дальшої акції у себе — пересилано негайно Урядови до рук Президента, так як Уряд усе мусити наперед мати у себе суми, якими має для своїх потреб диспонувати.

4) Умовити для себе з Комітетом потрібні побори, які по затвердженю Урядом мають бути делегатови з позички на місці виплачувані.

5) Предкладати Урядови Справ Закордонних і Фінансів рівнозначні звіти із своєї діяльности і через них ставити внески в справі заряджень до переведеня акції потрібних, та придержувати ся дальших їх інструкцій.

організації йти на руку нашому відпоручникови, а саме: віднести ся до него з повним довірем, бути помічним у його акцій так, щоби його праця при Вашій допомозі могла увінчати ся корисним успіхом.

Ваша допомога нашому Урядови дасть змогу довести докінця нашу акцію в справі визволення нашої Батьківщини з кігтів ляхського наїзника, та добути повну незалежність нашої держави.

Прийміть при тій нагоді щирю подяку для всего українського населення Бразилії від ВДП. Президента д-ра Евгена Петрушевича і від нашого Правительства за потеперішню моральну і політичну допомогу, яку воно подало нашому Урядови і нашому населенню в краю.

Прийміть заяви моєї глибокої пошани.
Відень 12. січня 1922 Др. К. Левицький.

А. Каченко

18)

Під Корсунем

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ

(Дальше).

Скільки в Хмельницького війська?

— Не знаю напевне... тисяч з десять козаків та чотири тисячі татарів.

Калиновський з докором глянув на Потоцького.

— Я ж казав, що ми даремно попалили й покинули Корсунь та Стеблів! Злякалися війська, що менше нашого, а тепер будемо бідувати без харчів!

— Пан польний гетьман дуже ймовірний! — сказав згорда Потоцький. — Українські хлопці говорять правду тільки під вогнем. Вогню сюди! — голосно гукнув він. — Печить залізо, щоб роз'язати цьому хлопкові язика!

— Я правду кажу, озвався козак.

— Побачимо зараз, яку ти правду сказав! Роздягніть його! Галагана повели до гармат, скинули с нього всю одежу, зняли навіть чоботи й звязавши знову руки за спину, прив'язали до колеса.

Потоцький з усіма полковниками зійшов з могили й теж облизився до гармат, щоб самому почут те, що говорити-

ме козацький підм'ядач.

Кат роснік довгу штабу заліза й розклав навколо вогню всякі знаряддя мордування: сковороду, щоб, роспікци її, становити на неї бранця босими ногами; клеці, щоб ними видерати з живого тіла шматки мяса; ножі, щоб ними вирізувати з шкіри людини реміння — й багато ще всякого иншого проклятого знаряддя, що занесли до Польщі єзуїти аж з Еспанії.

Нудьгою здавило козакові серце, й він почав благати Бога, щоб дав йому силу духа витримати мордування.

Тим часом за Росєю на горі знялася курява, а Туган-Бей з татарами під'їхав так близько до польських шанців, що Потоцький звелів палити на них з гармат.

— Вже залізо готове... — озвався кат. — Можна починати! Потоцький не дав відповіді, бо до нього чим-дужче біг верхи полковник драгунів. Він був блідий і збентежений.

— Пане гетьмане, зрада! Як тільки роснутив я драгунів понад Росєю, вони перебрили на той бік і передалися до козаків!

— Прокляття! — скрикнув Потоцький несамовито. — розстріляти звелю за недогляд! Вони запевне зарані змовлялися!

Всі понавколо захвилювалися. Звістка не віщувала Полякам нічого доброго.

— Мене розстрілять?! — у запалі скрикнув полковник. — Що пан коронний гетьман каже? Той самий козак підмовив драгунів, що його пан гетьман сам мені прислав ранком, Я власноручно вспів його захопити!

Саме тут чотири шляхтичі підводили до Потоцького зв'язаного Цимбалюка. У боротьбі з старого козака було збито шапку й сиве волосся його чуба вільно звисало до чола. Вся постать козака підбивала завзяттям. Очі дивилися на Поляків сміливо й з погордою, і взагалі Цимбалюк скидався не на бранця, а на переможця, бо душа його святкувала перемогу й помсту:

— Ти, старий пес, зрадив! — кинувся до нього Потоцький. — Ти підмовив драгунів на зраду?

— Я підмовив, я! — гостро відповів козак — Я спинив синів України, щоб не били своїх братів, а били вас ворогів наших пекельних! Годі вам, Ляхам, нашою кровю собі міць набувати та українців українцями побивати! За Самійла Кішки та за Сагайдачного ми, козаки, вірно королям польським служили, а діждали за те неволі та уні! Так не діждете ж ви того на далі.

— Ось тобі, проклятий хлопе!

— Нетрудно зв'язаного бити... — промовив старий козак — Ще легше, ніж лежачаго!... Це саме по ляхському!

— Відрубати старому псові голову! — затупотівши ногами, гукнув Потоцький. Та швидче, бо я зарубаю його своєю рукою.

Цимбалюка повели в обоз. Там з'явився з великою сокирою кат і, дивлячись на козака хижими очима, звелів Цимбалюкові покласти шию на обід колеса одного з возів. Старий козак перехристівся, поглянув в останнє на світ Божий і, не вагаючись, поклав голову, щоб катові було зручніше її одрубати. Свою справу він тепер скінчив — гріх спокутував і помірвав спокійно.

Через хвилину біля возу лежало тільки тіло козака без голови; голову ж кат настромив на довгу палю й поніс аж наперед окопів, щоб козаки бачили як покарано їх товариша.

Порішивши з Цимбалюком, Потоцький знову взявся до Галагана.

— Ти, певно, товариш старого пса?

— Ні, я з козаків Хмельницького, а він ваш прихильник — лейстровик!

— Заліза сюди! — гукнув Потоцький. — Кажі, скільки в Хмельницького війська!

— Я ж уже сказав...

Потоцький махнув катові рукою:

— А ну розв'язи йому язика!

Кат приклав до синів Мавкита роспечену штабу. Подузеси шкварчання, й на синів козака схопилося синеньке подумя,

Митрополит почетним горожанином міста Ньюарк Н. Дж.

Дня 16. січня о годині 3. пополудни прийняли їх Ексцеленцію Митрополита всі урядники міста Ньюарку в Сити-Гол. Рада мійських комісарів надала їх Ексцеленції, Митрополитови почетне горожанство.

Таке відзначення дається там в Америці тільки людям найбільше заслуженим та найбільшим достойникам. А почетне горожанство міста Ньюарку є великим відзначенням, наколи візьметься під розвагу що це місто одно з найбільших в Америці.

Попередно, зараз по приїзді нашого дорогого гостя до Филяделфії, майор міста Филяделфії, так само приймав їх Ексцеленцію з найбільшими почестями. В усіх місцевих часописах подано фотографії майора міста поруч з Митрополитом. В честь Митрополита майор видав банкет і віддав їх Ексцеленції до розпорядимости мійський паровий яхт в цілі звидження околиць понад рікою Делевер, заявляючи що уважає Митрополита гостем Филяделфії, другого що до числа населення, а першого щодо історичного значіння і поваги міста в Злучених Державах.

Тому не дивниця, що Ляхи скаженіють зі злости. Нападам ляхських часописий нема кінця ні стриму. Кидають на достойну особу Митрополита всякою грязею та уживають таких слів в своїх статтях, що дійсно приходиться запитати, чи це писали люде просвічені, чи може чується лайки найнищої зволочі з найтемніших мійських ринштоків. Перед веде ославлений шікагівський „Дзеннік“ який недавно в своїй глупости і виговорився, що за причина всіх цих нападів. Іменно хтось з кругів польської амбасад у Вашингтоні написав довжезну статтю, в якій заявив, що „треба побоюватися що місія Митрополита робить вельми прихильно вражінню“.

ся, що повстання Українців тепер не може мати повного успіху. Самі проводирі повстанців признають ся, що боротьба з большевиками з кожним днем стає усе важчою.

В тих місцях, де большевики укріпилися, вибити їх нема ніякої змоги. Одначе є багато випадків, котрі свідчать, що боротьба далеко ще не закінчилася. Так ось недавно захоплено місто Сквиру. Отаман Шепель орудує в районі Летичева.

Гуленко перейшов в район Одеси. Одночасно вибухло повстання на Катеринославщині і повстанці захопили місто Олександровськ. Тут до рук їм попало багато трофеїв: гармати кулемети, кілька річних моніторів, все це належало 6-й армії. Серед повстанців нема звязку, і тому все носить випадковий характер.

Вісти з Київа.

З листа висланого з Київа довідуємося про тамошнє життя. Воно значно подорожало і хоч відповідно до того службовцям підвищено платню, жити стає трудніше. Багато деяких знайомих нашого кореспондента нігде не служать і живуть з того, що продають свої річі. Один знайомий, колишній капітан, в останній час примістився в бані за баньщика. Один колишній урядовець в ранзі полковника служить кондуктором на залізниці; там-же служать і скінчивший гімназію хлопець. Колишній провізор, що мав свою аптеку, тепер тягає мішки на базарі. Взагалі публіка так мовити, пристосувалася до обставин. Міркую, що Вам треба зачекати з поворотом поки не скінчиться це голод, саме до нового врожаю.

Виїхати з Київа чужинцеві — річ не легка, ставляться всякі перешкоди і справа гальмується всілякими реєстраціями, відмітками та чергою запису в ешелон.

По

шніх господарів. Не забороняється купувати й продавати дрібні маєтки, яких в свій час не встигли „відчуждити“.

Осьмого марта.

Премієр Лойд Джордж дня 13. січня оголосив, що відїздить до Парижа. Рівночасно він подав до загального відома, що плян конференції економічної в Генуї, в Італії поширено в цей спосіб що цю конференцію переіменовано у великий європейський Конгрес. Першою задачею конгресу буде заведення миру в Європі і у цілім світі. Початок конференції назначено дефінітивно на день 8. марта ц. р.

Найвища Рада в Канн закінчила свої засідання. Лойд Джордж виїхав до Парижа де має вести дальші переговори з новим французьким правительством в цілі уформування англійсько-французького союзу. На посліднім засіданню вже по відїзді Бріяна вислухано німецьких делегатів і вручено їм запрошення на день 8 марта, на конференцію в Генуї.

Конференція в Генуї в цей спосіб стає своїм значінням другим Версалем. Недавно вислано формальні запрошення до держав на цю конференцію; великі держави візвано вислати від трех до п'ять представників а малі по двох представників.

Лойд Джордж перед виїздом заявив кореспондентам, що на цій конференції першим предметом нарад буде привернення миру в Європі, позаяк без цього немислима відбудова економічна. Тому запрошення дістали всі народи не виключаючи Німеччини і Росії. По нарадах і дискусіях заступники всіх держав в Європі будуть візвані пожити свої підписи під документами, які напишуться в справі ріжних народів і держав в яких головною точкою буде приречення не задержання миру в Європі і здержання від нападів одні на

Рішучий протест українського духовенства.

Всі три гр. кат. Ординаріати, т. э. митрополичий у Львові і два епископські в Перемишлі і Станиславові відкликали солідарно своїх відпоручників зі Шкільної Ради Краєвої (перехрещеної Польської) на Кураторію львівського шкільного округу) і всіх рад шкільних окружних (названих Поляками шкільними радами повітовими). Ординаріати — це аполітичні тіла, що займаються виключно справами церковними, а їхні відпоручники в шкільних радах мають стояти на сторожі прав вірних гр. кат. обряду в шкільництві. Видко отже, що в тих радах не тільки знехтовано національні права Українців, але і права гр. кат. вірних так подоптано, що церковні власти мусіли в обороні прав гр. кат. Церкви і її вірних виступити з таким енергічним протестом, який тільки можливий в таких аномальних часах, — а саме відкликали всіх своїх відпоручників з рад шкільних.

Цей протест гр. кат. Ординаріатів — це новий доказ, що відносини в Галичині на всіх царинах прилюдного життя впрост не виносимі, та що розв'язка сх. галицького питання сталась так актуальною, що не терпить ніякої проволки. Побіч національної нетерпимости шаліє тут і так релігійна не толеранція, що церковна наскрізь аполітична влада була приневолена хопитись посьлідного оружа, в обороні прав своїх вірних. І цей протест мусить зробити своє вражіння на всіх тих міжнародних чинниках, в яких руках лежить доля східної Галичини. Цей протест є теж рішучим запереченням всіх тих штучно фабрикованих поголосок, перепачкованих навіть до заграничних часописів, неначеб українське духовенство відхилилось від політичного

ської амбасаді у Вашингтоні написав довезну статтю, в якій заявив, що „треба побоюватися що місія Митрополита робить вельми прихильне вражіння на деяких Американцях“. І ось томуто Ляхи так скаженіють.

Та особа Ексселенції Митрополита є надто висока і надто свята а крім цього надто знання у світі, щоб їй могли пошкодити пашквілі ляцьких ринштових письменників. Дарма, що вони походять з польської амбасаді.

Ще про повстання на Україні.

„Общое Дело“ подає від власного кореспондента з Риги такі відомости про повстання на Україні „з авторитетних джерел вияснило-

ми реєстраціями, відмітками та чергою запису в ешелон.

По мітний потяг до старого. По деяким управлінням заводиться подвійна італійська бухгалтерія. На жале „спеців“, які знають її, дуже мало. Агрономи тут також потрібні.

Що до торгівлі, то теж помічається прогрес: відчинилося багато крамниць, кооперативів, і відживлення торгівлі особливо помітно на базарах, які завалено крамом, так що наприклад на Еврейським базарі, який звуть „Евбаза“, мож-те купити, ясна річ, недешево все. Тут-же можна побачити навіть мандруючих артистів, панораму і навіть ведведя на ланцюху.

Будинки яких не було націоналісовано, переходять до своїх коли-

головною точкою буде приречення задержання мира в Європі і здержання від нападів одні на других. В цей спосіб має повстати щось в роді загального все-европейського союзу народів, що вперлімінує всі міжнародні недовіря і підозріння.

Щоб ця конференція могла гладко і спокійно відбутися після витиченого пляну, Лойд Джордж думає до цього часу довести до закінчення спеціального союзу з Францією.

ТЮТЮННИК У ЛЬВОВІ.

Як повідомлює „Славбюро“, командант повстання на Україні, Тютюнник після невдачі під Алевзком перейшов польську границю і находитесь тепер назад у Львові, де проживає його сім'я.

них навіть до заграничних часописів, неначеб українське духовенство відхилялось від політичної лінії, якої придержуються всі вірні гр. кат. Церкви. Наше духовенство бажає згоди з Поляками, але згоди правдивої, опертої тільки на повнім, нічим необмеженім праві про самоозначення українського народу.

ЛЯЦЬКА ЦЕНзуРА В ГАЛИЧИНІ.

Наколи цими днями будете доставати лист від рідні з Галичини листи з донесенем, що писаний Вами до Галичини лист відчинено і вкрадено з него доляр або два, то не дивуйтеся. Як риба nebude жити без води, так Ляхови не жити без злодійства. Видно польській дер-

а в повітрі пішов дух печеного мяса.

Галаган прикусив собі язика, щоб боронь Боже, не почув вороги, як козак стогне, й стояв, мов прикипів до землі; тільки плечі його иноді здригалися, неначе від лоскоту.

— Розмалюй, розмалюй йому спину!...

— Добре малюй, щоб пригадав скільки у Хмельницького війська!

Зваживши, що вже час почати свої вигатки, Галаган обізвався, щоб спинили ката, бо він має щось сказати.

— Ану, годі... — сказав Калиновський. — Час послухати.

— Розв'яжіть! — гукнув Потоцький.

Кат одійшов од Галагана, поклав залізо знову на жар і розв'язав катованому руки Коли Микита порушив руками й ті руки відбилися на спеченій спині, з грудей козака, несподівано для нього самого, вибився важкий пригнічений стогін, хоч він зразу ж і задавив його в собі.

— Бачу, що як не скажу правди, — почав Галаган, — то спечете ви мене живого, Нема куди дітись, доводиться признаватися. У Хмельницького багато війська, та він з ним таїться, бо хоче оточити вас з усіх боків і боїться, щоб ви, наликавшись, не пішли звідсіля геть далі назад.

— Скільки ж... скільки саме війська, гальори! — перебрав Потоцький.

— Самах Запорозжців біля Хмельниць-

кого десять тисяч, реєстрових козаків, що були з Барабашем, шість тисяч, драгунів ваших тисячі зодві, а лугарів поспільства та всякої голоти, втікачів з України без ліку, бо вони що дня, що години прибувають до нього й за Дніпра й сьогобічної України.

Потоцький і всі, що були навколо, зблідли на виду й жахливо поглядали оден на одного.

Ну, що? — з докором звернувся Потоцький до Калиновського. — Не правду я казав?

— Та ще ж і татари з Хмельницьким! — скрикнув тремтячим голосом Корецький.

— Татарів з Хмельницьким поки що тільки дві орди... — провадив Галаган свої вигадки далі. Чув я, що в цей час їх не то сорок вісім, не то п'ятдесят тисяч, а от трохи позаду йде сам кримський хан з великою ордою в двісті тисяч колей.

Всі польські полковники й воеводи з сумом похилили голови й мовчки дивилися на Потоцького; той же й сам схибувся духом і над силу ховався з тим.

— Це ж божевілі!... перший за всіх скрикнув Корецький. — Де ж нам змагатися з такою силою?

— Це неможливо! Неможливо! — почали гукати всі полковники. — У Хмельницького тепер уже мало не сто тисяч

війська. І на що було тут спинятися? Треба було зразу як найскоріше відходити до городів!

— Не вірте цьому підглядачеві! — озвався Калиновський. — Він навмисне лякає нас. Не може бути у Хмельницького такої сили війська!

Тут полковники почали говорити всі разом, перебиваючи один одного:

— Що ж тут неймовірного? Україна — то стоголова гидра!...

— Як не вірити, коли козак під вогнем говорить?

Нас заберуть усіх у бран. Нас віддадуть татарам у неволю, як віддали всю шляхту з війська пана Степана.

Боже мій, Боже мій! — неначе в розпачі говорив тим часом Галаган, радіючи в душі, що його вигадка зробила таке вражіння на Поляків. — Тепер же я зрадив Хмельницького!... Не віддавайте ж мене ясновельможний гетьмане, йому, бо він скарає мене на смерть.

Нарешті Потоцький спинав суперечку панів і сказав:

Я вірю, що військо Хмельницького велике, бо з невеликим військом не спромієся б він вигубити військо мого спина так, що врятувався тільки один жовнір. Я казав, що нам треба було відходити до городів. Це пан польний гетьман намовив мене стати тут. Йому і дякуйте, що ми прогали день. Коли б

учора не спинялися — були б досі в Богуславі.

— Та про що тут і сперечатись? — скрикнув — Корецький. Гляньте он на куряву, що стоїть за горою з самого ранку: хіба не видно, що там підходить і купчиться страшна сила війська?

— Тікають тільки легкодухи! — гостро сказав Калиновський. Треба зараз не вагаючись вдарити усім військом на Хмельницького, поки він того не сподіється. Або погромим його, або покладем голови!

— Одно тільки класти голови та класти голови! — гукнув Корецький. Хіба в нас по сотні голов у кожного, що будемо їх так розкидати? Адже по одній всього!

— Вмерти я зумію... — поважно сказав Потоцький. Так не в тому ж послуга батьківщині, щоб умерти. Не славу ми собі придбаємо, як що погубимо військо, а ганьбу й проклони батьківщини. Річ посполита до самої Варшави лишиться тоді беззаступна. Я повинен зберегти військо.

Полковники і шляхта з заловленням слухали коронного гетьмана, бо блиснула їм надія уникнути бойовища й одійти до міцних городів, де знов можна буде бенкетувати.

Потоцький тимчасом обернувся до Галагана. (Далі буде).

жаві приходить незадовго знова платити рату до Ліги Націй, і Америки. Листи — як читаємо у Львівським „Переді“ з 6. грудня відзначає і ревідує якийсь „Зажонд надзору кореспонденції Львуф“. Особенною опікою тішаться листи до Українців.

ХАРКІВСЬКА ЧРЕЗВИЧАЙКА.

Харківська чрезвичайка, як доносять львівські часописи підрахувала в Харківських „Из-вестиях“, що в днях від 17. до 30. листопада м. р. розстріляли більшевики в Києві, Одесі. Николаїві, Катеринославі та Харкові около 5000 заложників.

ПОЛЬЩА І РАДЯНСЬКА УКРАЇНА.

З Варшави доносить до Н. Л. З., що міністер Скірмунт одержав 19. м. м. нову українську ноту. Український уряд обговорює ще раз останні виступки петлюрівців і діяльність польської розвідчої служби та висловлює бажання, щоб обидві держави перейшли від обміну дипломатичними нотами про Петлюру, Тютюнника і польський генеральний штаб до переговорів про обопільні господарські потреби. Цю ноту уважають загально початком кращих взаємен між обома країнами.

ЛОЙД ДЖОРЖ ПРО ГАЛИЧИНУ

З Берліна доносять, що місцеві газети повідомляють, що польський посол Врублевський мав розмову з Лойд Джоржом в справі Східної Галичини. Ця розмова відбулась перед виїздом Лойд Джоржа до Кан. Лойд Джорж з великим здивованням й обуренням запитав, чого власне бажає Польща. Вчора — сказав Лойд Джорж — Польща була розділена між трома державами, які взаємно винищували поляків в своїх арміях; сьогодні ж Польща — самостійна держава з 20 мільйонами населення й ще прагне, щоб непольська Східна Галичина належала до Польщі. Лойд Джорж ще раз нагадав, що воля Польщі збудує...

престолом та опанувати Австрією і Мадярщиною. Рупрехт мавби засісти на баварським і австрійським престолі а на мадярським архикнязь Альбрехт.

Умова зістала заключена на тайних сходах в Римі, на яких були представителі Карла, а потверджена перед двома тижнями в Монахові.

В переведенню умови архикнязь Фрідріх, батько архикнязя Альбрехта закупив в Данії 120 літаків а таксамо в тайні мав дістати велику грошеву позичку від деяких американських банків.

З Берна доносять що екс-цісарева Зіта, яка там за дозволом швейцарських властей перебуває коло ліжка свого найстаршого сина, який має переходити перацію, зістала остережена антантською конференцією амбасадорів, що наколи Карло не залишить своїх кновань в цілі повороту на мадярський престол, антанта забере їх з острова з Мадейри і перевезе на инший, дальше віддалений від Європи.

Рівночасно португальське правительство переслало ноту цього самого змісту Карлови на остров Мадейру.

Зіта виїде зі Швейцарії разом з своїми дітьми і через Париж удасться впрост на остров Мадейру!

Найновіші вісти.

Італійські соціалісти зложили 3 мільони лір, та многих інших річий на поміч голодуючої Росії.

Коронація свят. О. Пія XI відбулась з великим торжеством. На сій коронації взяло звиж 50 тисяч народу.

В Римі отворено наради держав, котрі поветали по упадку Австрійської монархії.

Посол до парламенту французького С...

буде мати інформаційний виклад про політичне положення нашого краю в отсих місцевостях:

Дня 5. с. м. в Пруденто-поли в салі Народного Дому зараз по Сл. Божій.

Дня 12. с. м. в оселі Іваї-Кальмон.

Українці збирайтесь! Най ні одного Українця не забракне на сім викладі!

Намірене на марець

(Для членів братства Н.С.Х.)

Житте в народі по евангельській науці.

Є ріжні мудрі книжки, але нема і не буде мудрійшої над св. Євангеліє. От возьмеш читаєш і читаєш і не начитаєшся. Таке там все взнесле, чудове, величаве, так і до серця. Такі пречудні приміри, така мудрість в кожній науці Спасителя а навіть в кожнім слові, що і годі відірватись від цієї книжки. А що за красні оповідання-причти! Читаєш і сльози стануть в очах і ти любиєшся і не всилі налюбуватись тій науці, що міститься в цій книжці.

А тепер уяви собі який би то був рай на сім світі, якби усі люди тримались цієї науки. Не було ні бідних нуждарів, що вмирають з голоду, не було ні горя, бо оден другому осолоджувавби житте, памятаючи на ці слова Спасителя: „Що зробите одному з найменших братів моїх, мені це зробите“.

Не було би і ненависти-вороженчі, бо всі, памятаючи на слова Христові: „если ви не відпустите ближнім вашим їхніх согрішеній і блудів, то і Отець Небесний не відпустить вам ваших гріхів“.

Як би так люде тримались цієї

ліджені на тім світі можуть стати щасливими. Вона дає нам надзвичайне світло для нашого розуму, так, що чоловік просвічений світлом Євангелія стає мудрійшим від всіх філософів світа.

Ця наука дає йому і надзвичайну силу до виконання добрих діл, як це бачим по тих, які ходять коло хорих на ріжні слабости і то навіть на найобридливіші як прим. проказа і не цураються хорих, але з найбільшою любовю і терпеливістю usługують їх днями і ночами.

Ця наука і потішає в найбільших нещастях і захоронює нас від зневіри та розпуки, а дає нам найбільше вдоволення, яке перевищує всякі скарби цього світа. Цего всього треба всім народам, щоб вони перенялись сею наукою — а треба сего передовсім нам Українцям.

Тому молимся в сім місяці, щоб наука Євангелія ширилась ширшала чим раз більше, щоб всі народи перенялись нею і своє житте приноровили до правил цієї науки щоб всі засади її собі високо цінити і дорожились ними, щоб поодинокі люде, родини, села, міста і держави на скрізь були переняті нею. У спільних молитвах не забуваймо за наш український народ, який особливим способом потребує молитви в цім напрямі.

На українські сироти в Галичині

зложили слідуочі ПП. Жертводавці з Гварапави:

Трифон Ганиш 10\$ — Alypio Toledo 1\$ — Tibureio F. Caldas 5\$ — Abilio F. Caldas 1\$ — Domingo C. do Amaral 5\$ — João F. da Silva 2\$ — Anonymo 5\$ — Theolindo Alves da Silvuiria 2\$ — Isaias F. da Freitas 2\$ — Brasileiro Caritativo 2\$ — Amazonas da Fonseca 2\$ — Pedro do L. Rocha 1\$ — Joaquim B. dos Santos 1\$ — Izrael E. de Oliveira 1\$ — Йосафат Ганиш 2\$ — João Camargo 2\$ — Luiz F. de Oliveira 5\$ — Pedro F. de Si-

Польща була розділена між трьома державами, які взаємно винищували поляків в своїх арміях; сьогодні ж Польща — самостійна держава з 20 мільйонами населення й ще прагне, щоб польська Східна Галичина належала до Польщі. Лойд Джорж ще раз нагадав, що воля Польщі здобута кров'ю союзників і закінчив розмову погрозою, що коли Польща буде протівитися волі союзників у справі Східної Галичини, то союзники дадуть їй належну відповідь.

МАСОВІ АРЕШТИ НА ВОЛИНІ.

Переведено числені арешти більшевіками в Славути, Шепитівці, Коломлі, Нетешино і др. Арештовані три тилеграфісти заявляли: „занас трьох погинуть вас мілію: ни.“ Коли арештованих посадили до вагонів, вони заспівали: „Ще не вмерла Україна.“

В КАМ'ЯНЦІ

арештувано професора Університету Клименка. — Там же ростріляно родину емігранта Микитюка і замордовано студентку Дверницьку.

ЧЕСЬКИЙ КОНЗУЛЯТ У ЛЬВОВІ.

Конзулят чехословацької республіки міститься при вул. 3. Мая, 2. урядування конзуляту начнеться 1. січня 1922 р. В обсяг його діяльності входить полагодження пашпортових справ для мешканців Східної Галичини. Справу західної Галичини полагоджує чеський конзулят в Кракові вул. Големба 18. Урядові години від 10—

Австрійський Карло кнує.

З Берліна доносять з дня 21. січня, що тамтешні часописи оголосили часописи друком умову, яку мали заключити архикнязь Альбрехт, баварський наслідник престолоу Рупрехт і давнійший австрійський цісар Карло в цілі переведення монархістичного первороту в Австрії, Баварії і Угорщині. На підставі цього договору Рупрехт мав зібрати 250 тисяч німецьких охотників і на їх чолі заволодити баварським

східній коронації взяло звиж 50 тисяч народу.

В Римі отворено наради держав, котрі поветали по упадку Австрійської монархії.

Посол до парламенту французького Сумонне пояснює, що в Франції податки чотири рази більші, як в Німеччині.

Англія не дуже вдоволенна з політики Ірландської.

В Сх. Галичині терор польський не устає.

З Бразилії.

Ділимось з повним задоволенем милою вісткою, що до Українців в Бразилії дня 1. с. м. прибув яко надзвичайний представник Уряду Галицької України п. П. Карманський. Про побут його та про дальшу працю оголосимо пізнійше.

Дай Боже, щоб Він много зробив для добра України та для добра поселенців в Бразилії, та щоб направив те все, що кількох інтелігентів на коїли котрі бралися до організації, до кої проведу не доросли.

Префект Куритиби виїхав до Рію в справах урядових.

Пишуть часописи, що сего річнї жнива були гарні не лиш в Парані, але і в Рію Гранде.

Богато війська виїхало з Куритиби до Рію Гранде. Кажуть, що се ніби на маневри.

Др. А. Бернардес президент Мінас Жерайс і кандидат на президента Республіки зложив свій уряд в руки віцепрезидента.

Позір Українці в Прудентополи і околиця!

Вп. п. П. Карманський відпоручник Галицької Республіки в Бразилії

не було би і ненависти-вороженеч, бо всі, памятаючи на слова Христові: „если ви не відпустите ближнім вашим їхніх согрішеній і блудів, то і Отець Небесний не відпустить вам ваших гріхів“.

Як би так люде тримались цієї науки Євангелія, не було би і тих суперечок завзятих, які трапляються в родинах і по сусідах, не було б процесів.

Христос сказав: „Хоче з тобою хтось спорити о плащ, дай йому і сорочку, хоче щобись з ним ішов милою дороги — іди і більше, а вдарив тебе хто по лицю, настав йому і в друге.“

Красно було би на світі, коби лиш люди хотіли триматися науки св. Євангелія...

Читаємо про війни і ненависти, з якою оден народ відноситься до другого, як його кривдить, як його нищить, рабує, переслідує, — і це-го би не було, наколиб всі народи тримались науки Євангелія, бо Христос сказав: „Що ви не хочете, щоб вам другі не робили, і ви їм не робить“.

Красно було б на світі і мило жити, — хоч тут долина сліз, — еслиб всі люди тримались Христової науки.

Читаємо про перших христіян, що вони так жили. Між ними процвітали всіякі чесноти. Вони були дуже милосерні, вони ворогам прощали і добрим відплачували за зле. У них процвітала така взаїмна любов і виrozumілість, що це було причиною до навернення многих поган. Так св. Пахомій будучи ще поганином і жовніром, коли прийшов до одного села христіанського і побачив, як люде в тім селі з лицем веселим їх гостили і всяку услугу коло ранених сповняли і не жалували нічого, що моглоб полекшити і уприємнити житте жовнірів, хоч і поган сейчас став розвідуватися якої то вони релігії-науки придержувались. Коли дізнавсь, що вони христіани, сейчас приняв їх науку і дався охрестити а опісля став пустиножителем і святим.

Дійсно нема на світі науки, яка потрафилаб зрівнятись з наукою Євангелія. Навть найбільше унос-

indo Alves da Silva 2\$ — Isaias F. da Freitas 2\$ — Brasileiro Caritativo 2\$ — Amazonas da Fonseca 2\$ — Pedro do L. Rocha 1\$ — Joaquim B. dos Santos 1\$ — Izrael E. de Oliveira 1\$ — Yocafat Ganam 2\$ — João Camargo 2\$ — Luiz F. de Oliveira 5\$ — Pedro F. de Siqueira 5\$ — Antonina Matezanoska 3\$ — Durcio Ribas 2\$ — Antonio Lustoza 4\$ — Trajano Rodriguez 5\$ — Ozorio A. Taques 2\$.

Загальна сума 70\$000

Честь і подяка п. Ганишу, що зумів представити ситуацію в Галичині та біду українських сиріт чужинцям, які радо поспішили їм з помічю.

Українські свідомійші одиниці Бразилії возьміть собі се за примір та наслідуйте його! При кожній нагоді: на забавах і інших сходинах товариських спімніть на ті бідні сироти і скиньтеся по вентинови, повторіть так скілька разів а з малих жертв виїде більша сума і поміч не мала.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Др. Тразибуль Лінс Фільо, адвокат сего мунісіпюм, повідомляє своїх приятелів і клієнтів-Українців, що вернувши зі своєї подорожі, отворив знову канцелярію адвокатську, при площі 15 de Novembro, де остаєсь до їх ослуг.

**НАЙЛУЧШЕ ПИВО
ВИРОБЛЯЄ**

**Cervejaria
„Cruzeiro“**

Подаєсь до відома, що купуєсь також ячмінь.

Curityba — Paraná c. p. 180

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА НА:

**„Український Прапор“
„UKRAINSKYI PRAPOR“**

Одинокий офіціальний орган Галицького Уряду. Виходить раз на тиждень.

Переплата виносить піврічно 1 доллар, річно 2 долари.

Адреса управи часопису: Wien, VIII. Langegasse 5/6

44)

Кривава книга

МАТЕРІАЛИ ДО ПОЛЬСЬКОЇ ІНВАЗІЇ НА УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ 1918/1919 РОКУ.

(Дальше).

Табори стають розсадниками п'ятнистого тифу і туберкульозу, які загрожують поширенням по цілій країні. Місія подає, що крім тисячів передержуваних в концетраційних таборах, тисячі сілять по в'язницях. Подає між иншими, що: 1. в'язниця в Бригідках у Львові, призначена для злочинців, тепер призначена є нібито як переходових пунктів для інтернованих, а на ділі вони остають там по кілька місяців без переселення. 2. У в'язниці полевої жандармерії у Львові поміщено інтернованих в пивницях. Польські легіоністи Війниці і Свігот побивають людей (священиків, офіцерів і прочих інтернованих інтелігентів) по лишій прикладами крісів так, що лице пухне і синеє, заковують теж в кайдани. Відпорушниця «Червоного Хреста» не допускається. Переповнення таке, що в кімнаті о просторі 36 квадратних метрів міститься 40 осіб. Пожива дуже лиха і недостаточна. 3. У Вісничу, у в'язниці призначеній для найтяжчих злочинців, приміщено інтернованих в найгірших вогких кімнатах, між злочинцями, що їх ще зневажають і обкрадають. Чотирнадцятьлітніх хлопців, учеників гімназії, вживається до тяжких робіт. Життєві умовині там гірші, чим для злочинців. Не вільно там ліставати ні зі зовні поживи, ні купувати поживи, ні приймати відвідин, ні читати книжок або часописів; за це все служба побиває немилосерно. 4. Місія представила вкінці образ невиносимих умов життя полонених і інтернованих в таборах, образ, схожий з нашим повницем описом.

На доказ цього, що в нашій описі нема пересади та, що ми не представили за чорно умовин життя наших полонених і інтернованих, нехай послужить голос польського часопису, який хіба не має наміру власний народ несправедливо оклеветувати. Під наголовком «Табори полонених», поміщує варшавський «Роботник» з дня 16. жовтня 1919 в числі 339 статтю, яку у виїмках подаємо дослівно:

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП
Костя Одрецького
В АНТОНІЮ РЕБОУАС — ПАРАНА.

Один з найбільших і найстарших склепів в цілій муніципалітаті Іраті.

Продаю товари різномодні — яких справді хто забажає — фазенда; залізо; знаряди домашні, кухонні, і усе, що потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

НАПИТКИ РІЗНОРОДНІ. — СКУПОВУЮ ГЕРВУ.

На складі: кава, цукор, усі споживчі товари. Капелюхи, стрільні артикули, окраси зі золота як: брошки, перстені, ланцюжки до годинників і т. д.

Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Konstantino Odreckyі.
Antonio Rebouças — Paraná.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА
ЛІНІЯ ЕСПЕРАНСА — ПРУДЕНТОПОЛІС

Поручаємо наш ново-отворений склеп, в котрім мож набути всего — добре і дешево. Маємо всякі матерії, капелюхи, убрания готові, пали парасолі, як також всякого рода залізя.

Продаємо сіль, муку, каву в зернятах і мелену і все, що тільки забажаєте.

Ціни умірковані і продається все танше як у инших торговлях.

Купуємо, герву, мід, віск, масло і прочі продукти колоніальні.

Пам'ятайте, що вже раз треба поняти сей великий клич: «СВІЙ ДО СВОГО!»

З глибоким поважанем

Семчишин — Опушкевич & Спілка

Українці, котрі суть на лістах військових, а раді-би себе звільнити від війська повинні заваделіть виробити звільнене. Час на се виходить до 15. листопада. З тими рекрементами удавайтеся до п. В. Лопатюка Сей чоловік вже много увільнив, то і тепер увільнить. Представте свої причини, та не відкладайте. Ідіть до Українця бо нині клич: «Свій до свого з всіми потребами!»

Др. Мирослав Шеліговский

ЛІКАР І ОПЕРАТОР
CURITYBA
Rua S. Francisco № 25

Бувший асистент клінік європейських.

Лічить після найновішої системи. Виконує всякі операції хірургічні.

Посторонних слабих приймає на лічене і цобут у своїй клініці. Лічить лучами «Roentgena». Посідає власну лабораторію до оглядин хемічних і мікроскопових, та всяких инших оглядин крові в слабостях внутренних.

Порада устно і лисовно. — Мож розмовитись по українськи.

НАЙБІЛЬШИЙ СКЛЕП
ВАСИЛЯ ВОИТОВИЧА
у Прудентополі

Містить усякі найпотрібніші знаряди господарські — рільничі, як також різного рода матерії, від найтанших до найдорозших: касеміри, чисто повняні пали, готові убрания, коци, полотна, хустки, стаяжки, капелюхи соломяні, шитки до шиття, вишивання і ручних робіт, зимові шалі, перфума, перфумоване мило, скло, начинне кухонне, залізо, машини до шиття, порох, шріт, футети, славна паста «фаворіта», шпурівки, книжки, та прибори индальні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до фірб, свічки стеаринові, а подостатком мука найліпших марок, соли меленої, грубої і рефінованої столової.

СКЛЕП
НИКИТИ ДОНЯКА
в місті Іраті

є знавчий усім, так в Іраті як і з подальших околиць зі свого великого склепу, який отворив еще в р. 1908 у великім мурованім домі враз з приютом для подорожуючих до Прудентополя і звідтам до Іраті. Кождий, хто заїде у його дім, знайде вигідну обеду, як також зможе набути у склепі усе, що йому потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Купую герву-мате і наші цодутва хліборобські.

В разі потреби винаймає власна фіра до Прудентополя і кольної Іраті.

Федір Шнайдер

— в Портон —

подає до відома пл. Кольоністів, що його

ФАБРИКА ОЛІУ

купує насіне лону і конопель, як також прядиво льняне і конопельне. Одно кільо насіня є лону платить по 400 рейсів; насіне конопель по 500 рейсів. Прядиво чисте 1 кільо 18300 і більше.

Пишіть:

Theodor Schneider
Portão Paraná

Або через посередництво Григорія Тадри — Портон.

Теодора Шнира

ПЕРША І НАЙСТАРША ТОРГОВЛЯ В АНТОНІО ОЛІНГО

посідає на складі все, що входить в т. з. Seccos e Molhados а іменно: різномодної якості полотна, фазенти і армарінбос, хустки, коци, капелюхи, касеміри, готові убрания, начиня кухонні, рільничі знаряди, всілякі обува так для муцин як для женщин, різні річи з римарських і ковальських виробів. Має також все на складі найліпшої марки, муку, каву, цукор, сіль, перець, нафту, сірники і преріжна всячина.

Ріжні напитки, почавши від таной, але міцної мов оковита, горівки, а єкінчивши на дорогих винах. — Купую все і продаю все. — Ціни як найдешевші. Українці з А. Олінго пам'ятайте на клич: «Свій до свого»; Тому не оминайте свого котрий не раз з Вами ділив добре і эле і не в однім помагав.

col. ANTONIO OLYNTO

Estação de Canicete

за чорно умови життя наших... них і інтернованих, нехай послужить го- лос польського часопису, який хіба не має наміру власний народ несправедли- во оклеветувати. Під наголовком »Табо- ри полонених«, поміщує варшавський »Роботнік« з дня 16. жовтня 1919 в числі 339 статтю, яку у виїмках подас- мо дослівно:

»Відносини, які панують в таборах для полонених в Модліні і Берестю Ли- товським переймають жахом.

Табір для полонених в Берестю лит- овським — це гидь, це ганьба для поль- ської держави. Умовини в берестейських »Бугшпах або у форті Берга можуть до розпуки довести видця. В Бугшопі приміщено Українців. Це давні табори і російські хліви та бараки, достроєні Німцями, в деяких не має навіть т. зв. прич або дощок, тільки долівка, це при- міщення бранців. Про солону нема й бесіди, долівку вистеляють полонені ба- диллями та бодаччям. Вікон не має, од- вірки навіть понищені.

Ці умовини в злуді з голодованням (денно одну третю жовпярського хліба й трохи брудної води), голодованням, якого розміри більшали ізза крадіжи військових функціонерів (кількох офіци- рів і підофіцерів. (Далі буде).

КРАВЧАРНЯ „ПРАПОР“ МИХАЙЛА ТИХОГО в Прудентополи.

Виготовляє всякі роботи, які лиш вхо- дять в обем кравецтва; убрання після ба- жання, від найтанших до найдорозших, пі- сля навішної моди і крою, по цінах умірко- ваних.

ALFAIATARIA „PRAPOR“
de MIGUEL TESHY.
Prudentopolis — Parana — Brazil

Позір України оселі Прудентопільської!

Заким маєте гадку іти в процес, або до суду то вступіть, то порадьтеся п. В. Лопатюка, Всякі записи, розписи, ревіременти, щоб они були добрі, мусять бути добре зроблені. Зро- бити може найлучше, лиш свій чоловік. Тому ідіть, передайте своєю українською мовою, а п. Василь Лопатюк залагодить добре, і тай тано.

Dr. ROMULO CARDILLO

Clinica medica e cirurgica

Лічить недуги мушци і женщин так внут- рішні як і зовнішні. Приймає недужих від 8—11 год. рано і від 2—5 по полудни.

Мешкає при улиці Dr. Vicente Ma- chado.

не мило, саванні, машини до шиття, порох, шріт, фугети, славна паста »фаворита«, іншурівки, книжки, та прибори шкільні.

Напитки краєві і заграничні.

На складі завжди: хміль, олій до ф'рб. свічки стеаринові, а подостат- ком муки найліпших марок, соли ме- леної, грубої і рефінованої столової, нафта, тютюн, риж, цукор, фарина ку- курузяна і мандь кова, фасоля, кава палена і зернятами, чай в Індії.

Скуповую на більшу скалю герву і інші продукта кольонійні.

Wasilio Waitovycz

Prudentopolis Parana

BEVAM AS CERVEJAS

de

ATLANTICA

CAIXA
POSTAL
246.

TELE-
PHONE
454.

Atlantica Lusitana
Ouritibana — Porter

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ ПРОДУКТА
ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А. (ул.
Ігвасу — Куритиба)???

ПИВА

ЛСНІ: Атлантика, Люзитяка, Гамбур- го, Куритибана, Паранаенсе; ТЕМНІ: Мюнхен, Куальмбах, Демократа, Портер.

НАПИТКИ:

Атланти: Більц, Вода Столова, Женжі- бре; ГАЗОВІ: з Цитрани, Абакаші, Ма- лин, Помаранч, Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни! Роздаємо також насіне ячменю за контрактом і продаємо вибране насіне ячменю.

Сухі прійджі Атлантики є найлучші і економні.

Одинокий склад нашої пивоварні у Прудентополи в домі п. А. Козловського.

Купую герву-мате і інші на одутка хліборобські.

В разі потреби винаймаєсь власна фі- ра до Прудентополи і кольній Іраті.

Portão
Або через посередництво Григорія Та- дри — Портоа.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

ІРАТІ — ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям в Іраті і подальших околиць товари нашого склепу, який є завжди заосмотрений в ріжнородні фазенди, Secess e Molhados, залізя, начиня кухонне і прочі знарядя рільничі.

СКУПОВУЄМО ГЕРВУ, ВІСК, МІД, і інші продукта кольоніяльні.

Випродаж гуртовна і деталічна.

Для пп. Каросників кукурузи і січки не брак!

ODRECKYI & KOZAKEVYCH
Iraty — Адреса телеграфічна „Kozak“ — Parana

Одинока українська фабрика цукорків ІВАНА КУТНОГО

CURITYBA — MARTINS AFFONSO № 6.

Виробляє ріжнородні цукорки ріжного смаку і зовнішної форми.

Досі у Парані не було української фабри- ц цукорків а коли она існує від двох місяци: спішіть з замовленнями. По цукорки пішіть і голосіться до ІВАНА КУТНОГО в Куритибі.

CASA „DNISTER“

НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП В УНІЙОВ ДА ВІКТОРІЯ,
ІВАНА КУЧМИ

Маємо на складі ріжнородні товари, як: фазенда, армаріньо — начиня, кухонне, напитки краєві і заграничні, залізо і всякі продукта споживчі. Також виконуємо кравецьку роботу після замовлень.

ЦІНИ НАЙПРИСТУПНІЙШІ.

Українці! Попирайте завжди лиш своїх!

CASA „DNISTER“
de Kutchma & Dunetz.

Rua Vidzconde e Nacar — União da Victoria — Parana.

Печатня оо. Басиліян в Прудентополи